

Vägivalla mitu nägu

Rauni Rohuniit

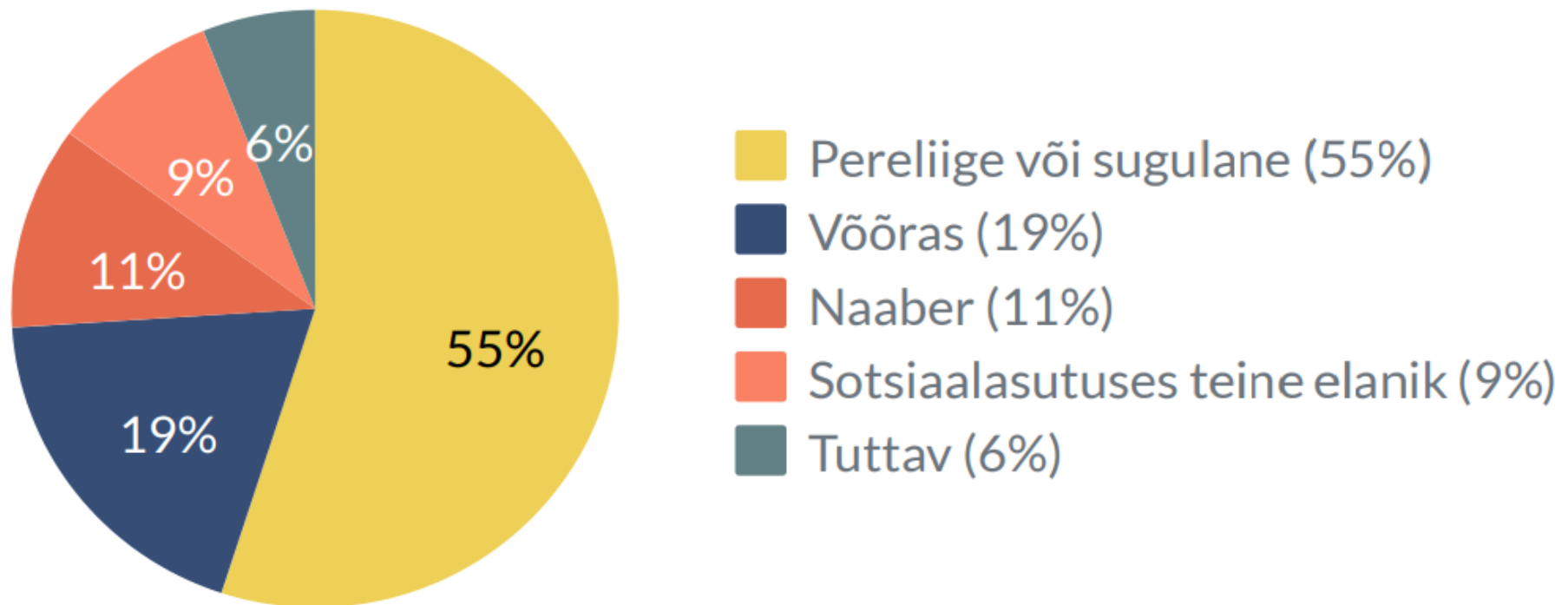
26.10.2021

FRA uuring 2014

- 5% üle 50-aastastest ELi naistest on kogunud lähisuhtes vägivalda.
- 19% üle 60-aastastest naistest on kuritarvitanud elukaaslane.
- Prognooside kohaselt suureneb üle 65-aastaste inimeste arv ELis 29,6% -lt 2016. aastal 51,2% -ni 2070. aastal. Selle „kõrvalsaadusena“ kasvab ka vanemaealiste väärkohtlemine.

Vanemaealiste kuriteoohvrite analüüs (justiitsministeerium 2021, PPA andmetel)

Vanuses 65+ vägivallakuritegude ohvri ja toimepanija suhte liik, 2021 jaanuar-juuli

Vägivaldse käitumise vormid

1. Vaimne (ka psüühiline, emotsionaalne) vägivald
2. Füüsiline vägivald
3. Seksuaalne vägivald
4. Majanduslik vägivald
5. Väärkohtlemine või hooletussejätmine

HIRM

VÕIM

KONTROLL

Füüsilise ja vaimse vägivalla tundemärgid

- Vahetud füüsilised vigastused
- Valud, raskused liikumisel
- Vigastuste varjamine meigi või riietusega, muud põhjendused
- Pikema aja jooksul välja kujunenud terviseprobleemid
- Sagedased negatiivsed tundmused
- Tähelepanuhäired ja keskendumisraskused
- Une- ja/või söömishäired
- Paanikahood, depressiivsus, “hulluksminemise tunne”
- Isolatsioon
- Alanenud seksuaalsus
- Eluisu vähenemine, suitsiidimõtted või –katsed

Kõige tähtsam on- MÄRGATA!

Järgmisel slaidil on joonis, kus näed veel mõningaid vägivaldse käitumise vormide ilminguid eaka inimese elus. Saad selle kohta täiendavalt juurde lugeda

siit: https://www.wave-network.org/wp-content/uploads/Tisova_curriculum_EST_A4_web.pdf

Kui tunned vägivaldse käitumise vorme, siis ➡ oskad neid märgata, ära tunda ja vajaduse ➡ reageerida / abi otsida!

Viide: New York State, Office for the Prevention of Domestic Violence.

<https://opdv.ny.gov/professionals/elderabuse/elderpcwheeler.html>

Vägivallatseja tüüpjooned

- Vähene empaatiavõime
- Emotsionaalne ebastabiilsus
- Domineerivus ja autoritaarsus
- Tugev omanikutunne
- Madal enesehinnang
- Kontrollisoov
- Teiste valestimõistmine
- Stressitalumatus
- Isiksusehäired
- Neurootilisus
- Depressiivsus
- Suitsidaalsus
- Sõltuvushäired
- Väärkohtlemise kogemus
- Lapsepõlves vägivalda tunnistamine
- Kehva vanemluse kogemine
- Liigne noorus

Ohvri tundemärgid

- Madal enesehinnang
- Häbi- ja enesesüüdistamine
- Hirm
- Enesekaitser reaktsioonid
- Ülipüüdlik kohandumine ja enda soovide, vajaduste allasurumine
- Endassetõmbumine ja isiksusemuutused
- Vägivallatseja käitumise vabandamine, õigustamine, vägivalla eitamine

Kust saada abi ja toetust?

- Ohvriabi tasuta ööpäevaringne kriisiabitelefon 116 006; ohvriabi@sotsiaalkindlustusamet.ee
- Usaldustelefon
tel nr 126 (eesti k) iga päev kl 17-03
tel nr 127 (vene k) iga päev kl 19-23
- Tartu varjupaik, tel 55 94 94 96, info@naistetugi.ee
- Viljandimaa Naiste Tugikeskus, tel 58 050 535, viljandinaistetugi@gmail.com
- Eluliin: tel 655 8088 (eesti k. kl 19-7)
tel 655 5688 (vene k. kl 19-7)
- Hingehoid 116 123
- Häirekeskus 112 (oht elule või tervisele!)

Kust saada abi ja toetust?

- Kuriteoohvri infoleht <https://www.just.ee/et/kuriteoohvri-infoleht>
- Palunabi.ee <http://www.palunabi.ee> (OA, ööpäevaringne)
- Abiksohvri.ee <https://abiksohvri.ee>

Abiks vägivallatsejale

- Vägivallast loobumise tugiliin 660 6077;
tugiliin@sotsiaalkindlustusamet.ee

Malle lugu

Räägin Sulle
ühe loo.
Kuula, sulge
soovi korral
silmad.
Mõtle kaasa.
Pärast arutame.

Vaata videot. Kas oskad nimetada, millise väärkohtlemise liigiga võib olla nähtud lugudes tegemist?

<https://www.youtube.com/watch?v=OEGhbbpel30>

Vaata ka üht eestikeelset videot.

https://www.youtube.com/watch?v=P_oa5Pvf2WY

TÄNAN KUULAMAST JA KAASA MÖTLEMAST!

Kui Sul tekkis mõni küsimus või
mõte, võid mulle julgesti
kirjutada: rohuniitr@gmail.com

Kasutatud allikad

1. Karistusseadustik. (RT I 2001, 61, 364; 03.03.2021)
2. Eakate vägivallaohvrite tuvastamine ja toetamine. (2020). Tartu: TISOVA (Training to Identify and Support Older Victims of Abuse)
3. Lähisuhtevägivald 2020. Analüüs (2021). Tallinn: Politsei- ja Piirivalveamet.
4. Vanemaealiste kuriteoohvrite analüüs (2021). Tallinn: Justiitsministeerium.
5. Eakad ei kipu väärkohtlemisest teatama.(2021). Tartu: Tartu Ülikool. <https://www.ajakiri.ut.ee/artikkel/3576>.
6. Fotod on võetud internetist.